

IV. OPOREZIVANJE DRUGIH DOHODAKA

Prema čl. 39. Zakona o porezu na dohodak drugi dohodak se ostvaruje s osnove primitaka koji se ne smatraju primitcima od:

- 1) nesamostalnog rada iz čl. 21. Zakona
- 2) samostalne djelatnosti iz čl. 29. Zakona
- 3) imovine i imovinskih prava iz čl. 56.–59. Zakona
- 4) kapitala iz čl. 64.–69. Zakona.

To su, u pravilu, ovi primitci:

- djelatnosti **članova skupština** i nadzornih odbora trgovackih društava, upravnih odbora, upravnih vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih osoba, članova povjerenstava i odbora koje imaju ta tijela i sudaca porotnika koji nemaju svojstvo djelatnika u sudu
- **autorske naknade** isplaćene prema posebnom zakonu kojim se uređuju autorska i srodnna prava (autorski honorari)
- primitci po osnovi djelatnosti športaša
- primitci po osnovi djelatnosti **trgovackih putnika**, agenta, akvizitera, športskih sudaca i delegata, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika, konzultantata, sudskih vještaka te druge slične djelatnosti
- **primitci u naravi** – korištenje zgrada, prometnih sredstava, povoljnije kamate pri odobravanju kredita i druge pogodnosti prema čl. 21. st. 3. Zakona o porezu na dohodak, a koje davatelji tih primitaka daju fizičkim osobama koje nisu njihovi radnici
- nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja i naknade učenicima za vrijeme duálnog obrazovanja iznad propisane neoporezive svote
- primitci učenika i studenata na redovitom školovanju za rad putem učeničkih i studentskih udruga prema posebnim propisima isplaćeni iznad propisane neoporezive svote
- stipendije učenicima za redovito školovanje na srednjim školama te studentima u redovitom statusu na sveučilišnim prijediplomskim studijima, sveučilišnim diplomskim studijima, sveučilišnim integriranim prijediplomskim i diplomskim studijima odnosno stručnim prijediplomskim studijima i stručnim diplomskim studijima iznad propisane svote

- sportske stipendije koje se prema posebnim propisima isplaćuju športašima amaterima za njihovo športsko usavršavanje isplaćene iznad propisane neoporezive svote
- nagrade za športska ostvarenja i naknade športašima amaterima prema posebnim propisima isplaćene iznad propisane svote
- ostali posebno navedeni primitci koje fizičkim osobama isplaćuju ili daju pravne i fizičke osobe (obveznici poreza na dobitak i obveznici poreza na dohodak koji obavljaju povremene samostalne djelatnosti) i drugi isplatitelji i davatelji.

U praksi te primitke najčešće prepoznajemo kao naknade prema ugovoru o djelu, autorske honorare, umjetničke honorare, primitke u naravi i sl.

Od 1. siječnja 2024. godine prilikom obračuna drugog dohotka potrebno je primijeniti niže stope poreza na dohodak koje su donijele jedinice lokalne samouprave, odnosno nižu stopu poreza na dohodak koja se primjenjuju u jedinicama lokalne samouprave prema prebivalištu / uobičajenom boravištu poreznog obveznika.

Napomena: Pregled visina stopa poreza na dohodak po jedinicama lokalne samouprave dan je u t. XIII. ovog priloga.

Iznimno od navedenoga, nagrade za dobro obavljenu uslugu (napojnice) isplaćene iznad propisane neoporezive svote (3.360,00 €) oporezuju se kao (končani) drugi dohodak po stopi od 20 %. Utvrđivanje poreza na dohodak od drugog dohotka po osnovi privremenih odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi plaća se po odbitku, po stopi od 10 %.

Porez na dohodak obračunava isplatitelj po odbitku prilikom isplate te o tome izvješćuje Poreznu upravu na Obrascu JOPPD.*

* Iznimno, prema čl. 81. Zakona o porezu na dohodak sam porezni obveznik rezident koji drugi dohodak ostvari izravno iz inozemstva ili u inozemstvu, obvezan je, neovisno o drugim odredbama Zakona, na taj dohodak obračunati predujam poreza na dohodak i uplatiti ga u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno od dana isplate dohotka. U istom roku sam porezni obveznik obvezan je Poreznoj upravi dostaviti Obrazac JOPPD.

Većina drugih dohodaka podliježe obvezi plaćanja doprinosa, međutim, propisane su i iznimke (čl. 209. Zakona o doprinosima i čl. 221. – 236. a. Pravilnika o doprinosima). Tako je propisano da doprinose ne plaćaju isplatitelji primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak po osnovi:

- nagrada za rad učeniku odnosno nagrada redovitom studentu za vrijeme praktičnog rada i naukovanja
- primitak za rad učenika odnosno studenta putem posrednika pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata
- stipendija učeniku odnosno studentu
- sportska stipendija
- potpora obitelji za slučaj smrti radnika
- potpora za školovanje djetetu bivšeg radnika ili poginulog branitelja iz Domovinskog rata do 15. godine života, odnosno do završetka osmogodišnjeg školovanja
- stalna mjeseca nagrada koja se isplaćuje članu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, u skladu s posebnim propisom
- naknada športskom sugu i delegatu
- novčane pomoći i pomoći u naravi što ih, na temelju odredaba svojih općih akata, isplaćuju ili daju općina, grad, županija i Grad Zagreb u svrhu zaštite majčinstva, roditeljske njege novorođenog djeteta, podizanja i odgoja djeteta, a koje su namijenjene roditelju ili drugoj osobi koja se brine o djetetu, u skladu s posebnim propisom
- primitak za rad osobe mlađe od 15 godina života
- renta koju bivši poslodavac isplaćuje po sudskoj presudi članu obitelji bivšeg radnika
- novčana naknada koju mobiliziranim, a nezaposlenom građaninu isplaćuje tijelo koje je naložilo mobilizaciju, u skladu s posebnim propisom
- drugi dohodak utvrđen po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena
- nagrada za dobro obavljenu uslugu (napojnica).

1. OBRAČUN DOPRINOSA I POREZA NA DRUGI DOHODAK KOJI PODLIJEŽE PLAĆANJU DOPRINOSA

Tablica 1. Shema obračuna doprinosa i poreza na drugi dohodak na ugovorenu bruto-svotu

Red. br.	OPIS
1.	Bruto-svota drugog dohotka
2.	Doprinos za mirovinsko 10 % I. stup 7,5 % II. stup 2,5 % ili I. stup 10 %
3.	Porezna osnovica (red. br. 1 – 2)
4.	Porez (red. br. 3. x niža porezna stopa)
5.	Neto (red. br. 1 – 2 – 4)
6.	Doprinos za zdr. osig 7,5 %
7.	Ukupno trošak isplatitelja (red. br. 1 + 6)

Formula za koeficijent za preračunavanje neto-svote drugog dohotka u bruto-svotu utvrđuje se prema sljedećoj formuli:

$$Kpr = \frac{10 + 0,9 p}{100 - 0,9 p - 10} + 1$$

p = porezna stopa (niža porezna stopa)

2. OBRAČUN DOPRINOSA I POREZA NA AUTORSKI HONORAR

Tablica 2. Shema obračuna doprinosa, autorski honorar i porez

Red. br.	OPIS
1.	Bruto-svota autorskog honorara
2.	Paušalni izdatak 30 %
3.	Osnovica za doprinose (red. br. 1 – 2)
4.	Doprinos za MO 10 % I. stup 7,5 % II. stup 2,5 % ili I. stup 10 %
5.	Porezna osnovica (red. br. 3 – 4)
6.	Porez (red. br. 5 x niža porezna stopa)
7.	Neto-honorar (red. br. 1 – 4 – 6)
8.	Doprinos za zdr. osig. (red. br. 3 x 7,5 %)
9.	Ukupan trošak isplatitelja (red. br. 1 + 8)

Koeficijent za preračunavanje neto-svote u bruto-svotu autorskog honorara izračunava se prema sljedećoj formuli:

$$Kpr = \frac{7 + 0,63 p}{100 - 7 - 0,63 p} + 1$$

3. OBRAČUN DOPRINOSA I POREZA NA AUTORSKI HONORAR UMJETNIKA

Tablica 3. Shema obračuna doprinosa i poreza na autorski honorar umjetnika

Red. br.	OPIS
1.	Bruto-svota autorskog honorara
2.	Paušalni izdatak 55 % (30 % + 25 %)
3.	Osnovica za doprinose (red. br. 1 – 2)
4.	Doprinos za MO 10 % I. stup 7,5 % II. stup 2,5 % ili I. stup 10 %
5.	Porezna osnovica (red. br. 3 – 4)
6.	Porez (red. br. 5 x niža porezna stopa)
7.	Neto-honorar (red. br. 1 – 4 – 6)
8.	Doprinos za zdr. osig. (red. br. 3 x 7,5 %)
9.	Ukupan trošak isplatitelja (red. br. 1 + 8)

Koeficijent za preračunavanje neto-svote autorskog honorara umjetnika utvrđuje se prema sljedećoj formuli:

$$Kpr = \frac{4,5 + 0,405 p}{100 - 4,5 - 0,405 p} + 1$$

4. OBRAČUN POREZA NA DRUGI DOHODAK OSLOBOĐEN DOPRINOSA

Tablica 4. Obračun doprinosa i poreza na dohodak na ugovorenu bruto-svotu

Red. br.	OPIS
1.	Bruto-svota drugog dohotka
2.	Porez (red. br. 1 x niža porezna stopa*)
3.	Neto-svota (red. br. 1 – 2)

*Za napojnice se primjenjuje stopa od 20 % te se koristi koeficijent preračuna neto-svote u bruto-svotu od 1,25.

Koeficijent za preračunavanje neto-svote u bruto-svotu drugog dohotka na koji se ne plaćaju doprinosi utvrđuje se prema sljedećoj formuli:

$$K_{ppr} = \frac{p}{100 - p} + 1$$

Tablica 5. Koeficijenti za preračunavanje neto-svote drugog dohotka u bruto-svotu

STOPE POREZA (p)	UGOVOR O DJELU, DRUGI DOHODAK U NARAVI I SL.	AUTORSKI HONORAR	AUTORSKI HONORAR UMJETNIKA	DRUGI DOHODAK BEZ DOPRINOSA
	Koeficijent NETO-BRUTO (Kpr)	Koeficijent NETO-BRUTO (Kpr)	Koeficijent NETO-BRUTO (Kpr)	Koeficijent NETO-BRUTO (Kpr)
15,00	1,3071895425	1,1968880910	1,1182555214	1,1764705882
17,00	1,3386880857	1,2152144854	1,1284771201	1,2048192771
17,50	1,3468013468	1,2198841110	1,1310617842	1,2121212121
18,00	1,3550135501	1,2245897624	1,1336583154	1,2195121951
20,00	1,3888888889	1,2437810945	1,1441647597	1,2500000000
21,00	1,4064697609	1,2536041118	1,1494913501	1,2658227848
21,30	1,4118311450	1,2565813448	1,1510990118	1,2706480305
21,40	1,4136273678	1,2575769008	1,1516358988	1,2722646310
21,50	1,4154281670	1,2585740356	1,1521732869	1,2738853503
21,60	1,4172335601	1,2595727529	1,1527111767	1,2755102041
21,80	1,4208581984	1,2615749502	1,1537884644	1,2787723785
22,00	1,4245014245	1,2635835229	1,1548677676	1,2820512821
22,20	1,4281633819	1,2655985015	1,1559490920	1,2853470437
22,30	1,4300014300	1,2666084027	1,1564905139	1,2870012870
22,40	1,4318442153	1,2676199168	1,1570324432	1,2886597938
23,00	1,4430014430	1,2737230926	1,1602947149	1,2987012987
23,60	1,4543339151	1,2798853223	1,1635754346	1,3089005236
25,00	1,4814814815	1,2944983819	1,1713030747	1,3333333333
27,00	1,5220700152	1,3159626267	1,1825223201	1,3698630137
27,50	1,5325670498	1,3214403700	1,1853607942	1,3793103448
28,00	1,5432098765	1,3269639066	1,1882129278	1,3888888889
30,00	1,5873015873	1,3495276653	1,1997600480	1,4285714286
31,00	1,6103059581	1,3610997686	1,2056181807	1,4492753623
31,30	1,6173378619	1,3646101991	1,2073867924	1,4556040757
31,50	1,6220600162	1,3669605632	1,2085687525	1,4598540146
32,00	1,6339869281	1,3728720483	1,2115338018	1,4705882353
32,10	1,6363933890	1,3740604861	1,2121285584	1,4727540501
32,25	1,6400164002	1,3758470058	1,2130217889	1,4760147601
32,40	1,6436554898	1,3776381771	1,2139163369	1,4792899408
32,70	1,6509823345	1,3812345474	1,2157093968	1,4858841010
32,80	1,6534391534	1,3824375138	1,2163082612	1,4880952381
33,00	1,6583747927	1,3848497438	1,2175077616	1,4925373134
33,60	1,6733601071	1,3921372090	1,2211205002	1,5060240964
34,00	1,6835016835	1,3970382788	1,2235409274	1,5151515152
35,40	1,7199862401	1,4144671702	1,2320885132	1,5479876161

Časopis "Računovodstvo revizija i financije"

Mjesечni časopis – porezni i računovodstveni savjetnik iz područja PDV-a, plaća, finansijskog izvješćivanja, poslovnih financija, računovodstva neprofitnih organizacija, računovodstva proračuna i proračunskih korisnika, radnog i trgovackog prava, tržišta i propisa i dr. Časopis je namijenjen voditeljima računovodstava i financija, menadžerima i vlasnicima trgovackih društava i obrta, revizorima, poreznim savjetnicima i svima koji u svom poslovanju, u vremenima stalnih promjena, žele biti upućeni u sve aktualnosti.

5. UPLATNI RAČUNI ZA DOPRINOSE I POREZ NA DOHODAK ZA DRUGI DOHODAK

Tablica 6. Uplatni računi za doprinose i porez na dohodak za drugi dohodak

ZA PLAĆANJE DOPRINOSA TE POREZA NA DOHODAK			
NAZIV DOPRINOSA I POREZA	UPLATNI RAČUN	Model	Poziv na broj primatelja
Porez na dohodak	Propisani uplatni račun na porez na dohodak prema gradu / općini prebivališta ili uobičajenog boravišta poreznog obveznika <i>(iznimno za nerezidente prema sjedištu Isplatitelja)</i>	HR68	1945 – OIB (isplatitelja) – JOPPD
Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (I. stup)	HR12 1001 0051 8630 0016 0	HR68	8176 – OIB (isplatitelja) – JOPPD
Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup)	HR76 1001 0051 7000 3600 1	HR68	2291 – OIB (isplatitelja) – JOPPD
Doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje	HR65 1001 0051 5501 0000 1	HR68	8540 – OIB (isplatitelja) – JOPPD
ZA ISPLATU NETO-SVOTE			
Neto-svota za isplatu	Račun osobe otvoren u banci		
Poziv na broj platitelja	HR67 OIB isplatitelja – oznaka JOPPD – 8 (s doprinosima) ili – 15 (samo za isplate oslobođene doprinosa)		
Poziv na broj primatelja	HR69 40002 – OIB (isplatitelja) – oznaka osobnog primanja		
Oznaka osobnog primanja:	130 – ugovor o djelu – zaštićeni dio 160 – naknada članovima upravnog vijeća, skupština i nadzornih odbora 699 – ostali primitci koji se isplaćuju kao drugi dohodak		

USKORO

ODABRANA GRAĐA POREZA

2024.

RRiF-ov POREZNI PRIRUČNIK 2024.

Pročišćeni tekstovi odabranih poreznih propisa u dvjema knjigama

RRIF je pripremio Porezni priručnik 2024. u kojem su najvažniji porezni propisi koji se najčešće pojavljuju u praksi. Osim poreznih propisa, tiskan je i Zakon o doprinosima koji je bitan kod obračuna plaća i drugih dohodata. Priručnik se sastoji od dviju knjiga, a sadržavaju pročišćene tekstove zakona i pripadajućih pravilnika nakon izmjena i dopuna koje su nastale krajem 2023. ili početkom 2024. godine.

Priručnik preporučujemo svima koji se obave obračunom PDV-a, obračunom plaća i drugih primitaka, porezom na dohodak i porezom na dobitak (glede porezno priznatih odnosno nepriznatih troškova) porezom po odbitku te postupcima kod poreznih sporova koje uređuju Opći porezni zakon i pripadajući pravilnik.

Izravnu primjenu poreznih propisa najčešće temeljimo na jezičnoj metodi prema kojoj polazimo od značenja i razumijevanja pojedinih riječi ili skupova riječi kako bismo objasnili smisao porezne norme. Kod prosudbe nastalih poslovnih događaja bitno je odrediti treba li i koliko platiti poreza.

Osim toga, tekstove poreznih propisa korisno je imati u slučaju naknadnih nadzora kako bismo mogli usporediti jesu li određene porezne obveze bile dobro utvrđene, odnosno je li porezni nadzor ispravno primjenio kontrolu nastalih poslovnih događaja u vrijeme važećih poreznih određenja.

Opseg I. i II. knjige oko 1.100 stranica

Za narudžbe naših izdanja ili dokupa minuta za savjete, pisana mišljenja i dr., molimo javiti se na broj (01)/4699-760; mob. 099/4699-760 ili e-poštu: rrif@rrif.hr